

ustanoven kolisním opatrovníkem podle §§ 270 a 271 obč. zák. jen pro pozůstalostní řízení, jen jako opatrovník k činu (curator ad actum), nikoli pro dědický spor podle §u 126 nesp. pat., který teprve později byl zahájen. Při podání žaloby neměl nezl. žalovaný pro tento zvláštní případ, t. j. pro spor zvláštního opatrovníka po rozumu §§ 270 a 271 obč. zák. a proto právem procesní soud zřídil mu podle předpisu §u 280 druhá věta obč. zák., §u 112 j. n. a §u 8 c. ř. s. opatrovníka v osobě advokáta, ježto jde o spor advokátský. Opatrovník podle §u 8 c. ř. s. zastupuje stranu procesně nezpůsobilou ve sporu, dokud do něho nevstoupí zákonný zástupce, což se dosud nestalo. Jeho procesní úkony nejsou jen prozatímními, nýbrž konečnými a nemohou později nastoupivším zákonným zástupcem býti odvolány (srv. také Neumann k §u 8 c. ř. s. str. 450). Nebylo tedy důvodů, aby procesní soud Dra D-a z úřadu opatrovníka sprostil a dokonce celé předcházející řízení za zmatečné prohlásil.

Čís. 5728.

Obecní zaměstnanci.

Zákon ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 na rok 1920 nestanoví určité služební doby.

Zákon o osmihodinové době pracovní neplatí pro obecní strážníky.

(Rozh. ze dne 4. února 1926, Rv I 1247/25.)

Žalobce, obecní policejní strážník, domáhal se na žalované městské obci odměny za práci přes čas. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Žalobce, obecní policejní strážník, domáhá se na žalované obci zaplacení za služební úkony, konané v době od 1. ledna 1920 do 30. června 1923 přes čas a také ve dnech, kdy měl míti klid, a opřel svůj žalobní nárok jednak o § 1 zákona o osmihodinové pracovní době ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. a čl. IV. čís. 14 min. nař. ze dne 11. ledna 1919, čís. 11 sb. z. a n., jednak o § 11 odst. VIII. zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. z roku 1920. Jest plně přisvědčiti nižším soudům, že zákon o osmihodinové pracovní době neplatí pro obecní strážníky. Zákon ten podle §u 1 (2) platí ovšem také pro podniky, závody a ústavy provozované státem, veřejnými nebo soukromými svazy atd., ať jsou rázu výdělečného, všeužitečného nebo dobročinného, ale obecní policie není právě takovým podnikem, závodem nebo ústavem, nýbrž jest orgánem obce k provádění veřejnoprávních úkolů, náležejících obci ve vlastním oboru působnosti, totiž vykonávání policie místní (§ 28 a § 32 čes. ob. zř. ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák.). Také z nařízení ministra sociální péče ze dne 1. ledna 1919, čís. 11 sb. z. a n. nelze pro názor žalobcův nic vytěžiti, neboť, praví-li čl. IV. čís. 14. že jako noční práce

jest také dovoleno střežení závodů, hlídačská a bezpečnostní činnost vůbec, nemíni se tím obecní policie, nýbrž bezpečnostní činnost právě jen v podnicích, závodech a ústavech, pro něž platí zákon o osmihodinné pracovní době. Toto nařízení jest totiž jen prováděcím předpisem k onomu zákonu a nestanoví nic nového, než co ustanovil zákon. Jde tudíž jen o otázku, zda lze oprávněný žalobní nárok o předpis §u 11 odst. VIII. zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. z roku 1920, který stanoví, že obecnímu zřízení přísluší jeden den klidu v týdnu a že za služby, konané v den klidu, nebo mimo pracovní hodiny, přísluší mu zvláštní odměna. Neprávem řešil odvolací soud otázku, která v první stolici ani na přetřes nepřišla, a pro kterou nemá ve spisech podkladu, zda žalobce podal včas prohlášení po rozumu §u 25 (2) cit. zákona, že chce, by jeho služební poměr byl nadále posuzován podle tohoto zákona, neboť žalobce opět se odvolával na onen zákon, tvrdil tím tedy, že pro něho tento zákon platí, a žalovaná obec v té příčině žádných námitek neučinila a z přílohy F) jde na jevo, že sama pokládala žalobce za svého zřízence podle onoho zákona. Porušil tedy odvolací soud zásadu disposiční, vybočiv z mezí uplatňovaných obran a překročil rámec své přezkumné činnosti, ježto pro onu otázku ani v odvolacích spisech neměl podkladu (§ 462 c. ř. s.). Ale, i když se vychází z nesporného předpokladu, že § 11 odst. VIII. pro žalobce platí, nelze z něho nárok žalobní vyvoditi. Zákon o obecních zřízeních neobsahuje ničeho o osmihodinné pracovní době, nýbrž odkazuje v §u 3 na pracovní dobu v oboru zřízencově platnou a odkazuje v §u 8 na služební řád. Tím již na jevo dává, že pro různé zřízence může býti různá pracovní doba v jejich oboru platná. Podle zjištění nižších soudů nebyl pro strážníky v žalované obci vydán služební řád, avšak vyplývá již z povahy věci, že obecní strážník musí konati službu, kdykoli je toho třeba, bez ohledu na pracovní hodiny, platné pro jiné zřízence. Nemůže se tedy žalobce odvolávati na jiné obecní zaměstnance, protože on byl obecním strážníkem. První soud zjistil a odvolací soud na zjištění tom ničeho nezměnil, že policejní strážníci žalované obce a mezi nimi také žalobce konají službu tak, že jim ve 14 dnech zůstane sedm dnů volných a že v těchto volných dnech konají podle smlouveného pořadí t. zv. asistenční služby, za které však jsou zvláště odměňováni. Neprávem shledává dovolatel v tomto zjištění rozpor se spisy, tvrdě, že tomu tak bylo teprve od 21. února 1921 a že před tím bylo tomu jinak, což prý je vidno ze služební knihy. Žalobce však v první stolici takového tvrzení nepřednesl, ačkoli byl původní rozsudek prvního soudu odvolacím soudem právě k tomu cíli zrušen, by žalobce uvedl vše, čím může odůvodniti svůj nárok na odměnu za práci konanou mimo pracovní hodiny a v den klidu. Žalobce spokojil se tím, že uvedl jen počet hodin, po které pracoval přes osmihodinnou pracovní dobu denní a tvrdil, že neměl ani jediného dne klidu, ale nepřednesl skutečností, které uváděl teprve v odvolání a nyní v dovolání, jak byla služba před 21. únorem 1921 rozdělena. Těmito novotami netřeba se tedy podle §u 504 c. ř. s. obíratí a netřeba v tom směru prováděti důkaz ani služební knihou, ani opětným výsledkem svědků, při jichž výsledku ostatně žalobce byl přítomen a mohl klásti otázky ve směru, ve kterém to k do-

plnění řízení za vhodné pokládal (§ 341 c. ř. s.). Neučinil-li tak, nemůže ze svého opomenutí vyvozovati neúplnost řízení. Žalobce uplatňuje rozpor se spisy také v tom směru, že není pravda, že měl každého druhého dne klid, a tvrdí že takového klidu neměl, protože vždy předcházejícího dne byl 24 hodin ve službě, což jest rozdělití na dva dny po 12 hodinách, takže neměl klidu vůbec. Dále vytýká žalobce odvolacímu soudu — jak to vytýkal již prvnímu soudu — neúplnost řízení a zmatečnost rozsudku podle §u 477 čís. 9 c. ř. s., že nižší soudy nezjistily, jaké služební hodiny a jaká pracovní doba pro něho platila. V tom směru však ani on mimo poukaz na § 11 odst. VIII. zákona o obecních zřízeních ve směru skutkovém ničeho netvrdil. Neprávem proto vytýká nižším soudům, že nezjistily jeho normální dobu pracovní, podle které jediné může býti posouzeno, zdali pracoval přes čas. Ale bylo zajisté jeho povinností, aby tvrdil a dokázal podklad pro svůj žalobní nárok a nestačilo pouhé odkazování na osmihodinnou pracovní dobu, jakoby se tato u policejních strážníků sama rozuměla. Podle výnosu starosty města ze dne 24. srpna 1920, příl. F), na nějž také odvolací soud poukazuje, žádal žalobce ještě se dvěma jinými strážníky mezi jiným také zavedení osmihodinné pracovní doby a jeden volný den v týdnu. Starosta tuto žádost odmítl a odkázal žadatele, aby každý z nich není-li spokojen, sám příslušné podání učinil, že bude o něm rozhodnuto. Žalobce netvrdí, že takové podání učinil. Jestliže tedy nižší soudy při nedostatku služebního řádu zjistily podle výpovědi svědků, že služba rozdělena byla mezi čtyři strážníky tak, že každý z nich koná střídavě službu 24 hodin (jednak venku, jednak v pohotovosti na strážnici), našež má 24 hodin volno, a jestliže k tomu svědek J. udal, že se tak stalo podle návrhu policejní komise ze dne 14. září 1920, schváleného městskou radou dne 18. října 1920 a jestliže podle tohoto rozdělení žalobce nejméně od 21. února 1921, tedy po více než dva roky, službu skutečně konal, nelze tomu v uvážení všech okolností případu rozuměti jinak, než že s tím souhlasil (§ 863 obč. zák.), a nemůže tudíž dodatečně nějakou náhradu za službu přes čas žádati. Jest tedy správným právní posouzení nižších soudů, že žalobci z uplatněného důvodu úplata nepřísluší, takže nebylo třeba zjišťovati výše úplaty, zejména kolik hodin žalobce v kritické době vůbec ve službě ztrávil.

Čís. 5729.

Za platnosti §u 3 zákona ze dne 31. března 1925, čís. 61 sb. z. a n. nevztahuje se předpis §u 1154 b) obč. zák. na povolání zaměstnance ku cvičení ve zbrani.

(Rozh. ze dne 4. února 1926, Rv I 67/26.)

Žaloba, již domáhal se zaměstnanec (typograf) na zaměstnavatelce (tiskárně) vyplacení mzdy za první týden cvičení ve zbrani v roce 1925 byla procesním soudem první stolice zamítnuta. Důvod y: Žalobní nárok opírá se o ustanovení §u 1154 b) obč. zák., dle